

Borze v preteklem tednu

16. marec– 20. Marec 2020, leto XII, št. 12

NLB Skladi, d.o.o.

Rok Potočnik

Upravitelj premoženja

Koronavirus še naprej skrbi za razprodajo na borznih trgih

Tudi pretekli teden je minil v znamenju virusa, ki povzroča pravi vihar na borzah. Borze so teden zaključile globoko v rdečem.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (13. 03. 2020 - 20. 03. 2020)	Donosnost letos* (31. 12. 2019 - 20. 03. 2020)
Svet - MSCI World	-8,81%	-25,96%
ZDA - S&P 500	-11,65%	-24,55%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,93%	-29,11%
Japonska -Topix	+2,89%	-22,78%
Trgi v razvoju - MSCI Emergingmarkets	-6,29%	-23,93%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Tako kot v normalnem življenju se je tudi na borzah skoraj vse vrtelo izključno okoli ene zadeve: koronavirusa. Zaradi novosti takšne situacije je izjemno težko in nepredvidljivo napovedati oziroma celo z veliko mero gotovosti napovedati, kdaj in kako se bo virus ustavil ter kakšne posledice bo to imelo na svetovno ekonomijo. Analitiki in upravitelji premoženja smo posledično v škrjicah pri vrednotenju delnic, obveznic ali valut. Soočamo se z močno povišano volatilitnostjo, ko že najmanjše novice premikajo borzne indekse za nekaj odstotkov.

Trenutno se vsi finančni strokovnjaki bolj ali manj strinjamo, da nam močna recesija ne uide. Nikakor pa ni jasno, kako zelo huda bo. Lahko pride zgolj do kratkotrajnega sicer visokega upada bruto družbenega proizvoda, lahko pa se tudi zgodi, da stečajni finančno šibkejših podjetij okužijo celotno ekonomijo. Nekaj pa vseeno vemo z gotovostjo: odziv centralnih bank, vlad in Mednarodnega denarnega sklada je bistveno bolj odločen kot dobro desetletje nazaj, ko smo se soočali s globalno finančno krizo.

Iz praktično vseh držav prihajajo zagotovila oblasti, da bodo z ukrepi poskrbeli za podjetja in gospodinjstva v naslednjih mesecih. V ZDA se pripravljajo ukrepi v višini več tisoč milijard ameriških dolarjev, kar predstavlja približno desetino njihovega bruto domačega proizvoda. Tudi Nemčija, ki velja za fiskalno zelo konservativno državo, je napovedala pomoči v višini 350 milijard evrov. Ukrepi držav so si dokaj podobni: odlog plačila davkov, pomoč delavcem, ki ne morejo na delo, socialni izdatki za brezposelne, moratoriji na odplačilo kreditov ter likvidnostni krediti in garancije podjetjem pri najemu novih kreditov. Preko luže se omenja celo možnost helikopterskega denarja, kjer bi vsak državljan na račun dobil nakazano določeno vsoto oziroma prejel ček.

V tej situaciji so pod še posebej hudim prodajnim pritiskom delnice in obveznice energetskih družb, bank ter podjetij iz letalske industrije in turizma. Delnica Boeinga je denimo v dobrem mesecu izgubila 75 % svoje vrednosti. Vrednost ExxonMobila, ki je bil še leta 2011 največja borzna družba na svetu glede na tržno kapitalizacijo, se je v tem času prepopolnila. V primerjavi z omenjenimi panogami se relativno dobro držijo delnice družb maloprodaje, farmacije in tehnološka podjetja, čeprav so se tudi ta opazno pocenila.

O razmerah na trgu priča tudi t.i. indeks strahu (VIX), ki je tekom tedna dosegel najvišjo vrednost v zgodovini. Tudi na valutnem trgu smo videli takšne premike, kot že dolgo ne. Valutni trgovci so ta teden bežali v dolar, ki je zgolj v 1 tednu v primerjavi z evrom pridobil približno 4 %, proti britanskemu funtu pa celo dobrih 5%. V kriznih časih zlato običajno najde svoj prostor pod soncem. Tokrat pa temu ni tako, saj se je pretekli teden tudi cena te plemenite kovine znižala za 2 %.

Cena zahodno teksaške nafte (WTI cushion) je pretekli teden upadla še za dobro četrtino in s tem nadaljevala svoj trend upadanja. Tekom petkovega trgovanja se je s sodčkom te nafte trgovalo celo pod 20 dolarjev. Savdska Arabija in Rusija bosta očitno vztrajali pri črpanju nafte na maksimalni zmogljivosti. Obsežna ponudba v kombinaciji z izjemno nizkim povpraševanjem cene nafte potiska proti vrednostim, ki jih nismo zabeležili vse od leta 2002. Pri taki ceni nafte je večina ameriških proizvajalcev nafte nedobičkonosnih, stečajni teh družb in zmanjšanje konkurence pa naj bi bili tudi cilj prej omenjenih držav.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali osebnostnih pogojev, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje ali prenos tega dokumenta ali vsebine tega dokumenta brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.